

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Gunnar Söderman
+46 8 563 085 00
gunnar.soderman@uka.se

Färre svenska studenter men fler inresande studenter i högskolan hösten 2021

Preliminära uppgifter visar att det höstterminen 2021 är ett fortsatt stort antal studenter i den svenska högskolan. Jämfört med föregående hösttermin är det på en övergripande nivå endast marginella förändringar i antalet studenter som fortfarande är drygt 375 000. Nedbrutet efter svenska och inresande studenter ser vi däremot stora skillnader. De svenska studenterna minskar i antal medan antalet inresande studenter ökat i antal och når samma nivåer som före pandemin.

Preliminära uppgifter

I denna statistiska analys redovisas preliminära uppgifter för nybörjare och registrerade studenter i svenska högskolan höstterminen 2021. Syftet är att redovisa så aktuella uppgifter som möjligt även om uppgifterna endast ger en indikation på hur utvecklingen ser ut för den senaste höstterminen. Uppgifterna samlas in av statistikmyndigheten SCB på uppdrag av UKÄ precis som andra uppgifter som ligger till grund för den officiella högskolestatistiken. Endast lärosäten som är anslutna till studiedokumentationssystemet Ladok ingår i uppgifterna. Definitiva uppgifter för hösten 2021 redovisas i april 2022. För mer information om preliminära uppgifterna se bilaga 1.

Färre svenska studenter men fler inresande studenter

Enligt de preliminära uppgifterna har totalt 375 600 studenter varit registrerade på någon utbildning på grundnivå eller avancerad nivå under höstterminen 2021 (se tabell 1). Jämfört med motsvarande uppgift för höstterminen 2020 syns en liten ökning med cirka 200 studenter. På grund av de preliminära uppgifternas osäkerhet kan detta ändras i de senare definitiva uppgifterna. Vi har fortsatt rekordmånga studenter i högskolan men utvecklingen från förra året skiljer sig när det kommer till svenska och inresande studenter. Antalet svenska studenter har minskat med 8 200 studenter jämfört med höstterminen 2020, vilket motsvarar en minskning med 2 procent. Minskningen av antalet svenska studenter ska ses i relation till att rekordmånga svenska studenter sökte sig till högskolan under höstterminen 2020 och att antalet svenska studenter vid högskolan

är fortsatt stort. Den minskning som skett med 8 200 studenter är, sett till det totala antalet svenska studenter i högskolan inte någon dramatisk minskning.

Pandemin kom genom dess restriktioner att drabba de inresande studenterna hårt och resulterade i en stor minskning av antalet inresande studenter under föregående år. De har höstterminen 2021 ökat i antal med 8 300 studenter till 19 700, ökningen motsvarar 73 procent och gör att det totala antalet inresande studenter nu befinner sig på samma nivå som före pandemin.

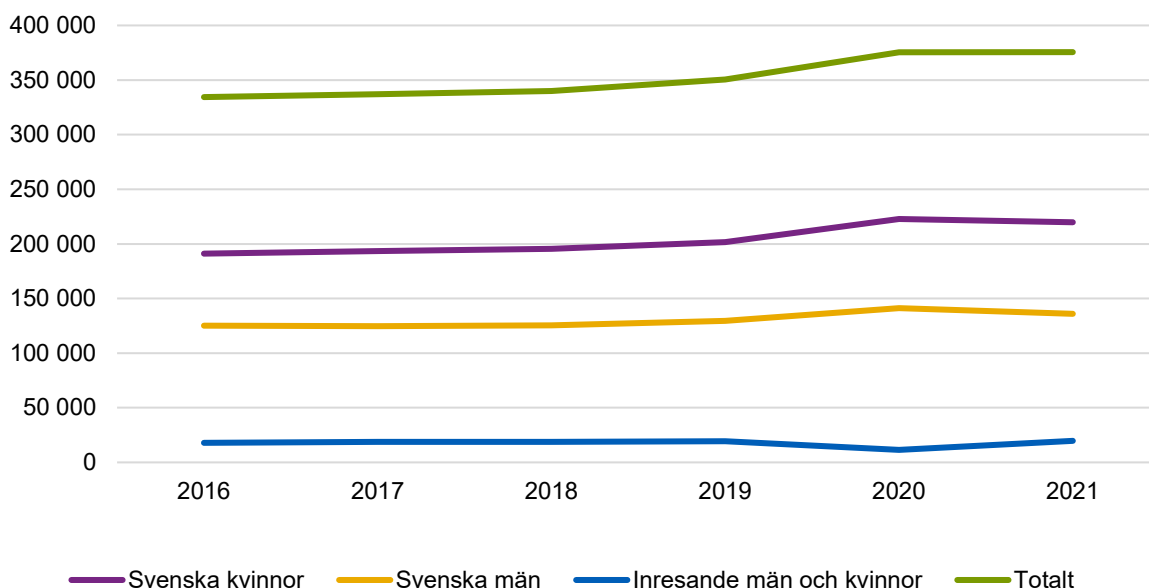
Sammanlagt så är dessa två grupper ungefär lika stora vilket gör att det totala antalet studenter vid den svenska högskolan är i princip oförändrat, jämfört med höstterminen 2020.

Tabell 1. Preliminära uppgifter över antalet registrerade studenter höstterminen 2021, uppdelat på svenska och inresande studenter samt förändring jämfört med höstterminen 2020. Uppgifterna i tabellen är avrundade till 100-tal.

	Höstterminen 2020	Höstterminen 2021	Förändring i antal	Procentuell förändring
Svenska studenter	364 000	355 800	-8 200	-2 %
Inresande studenter	11 400	19 700	8 300	73 %
Totalt	375 400	375 600	200	0 %

Mellan höstterminen 2016 och 2019 har vi haft måttliga ökningar av antalet studenter varje år (se figur 1). Men som figuren visar får vi en kraftigare ökning av antalet studenter höstterminen 2020 och en utplaning på en högre nivå höstterminen 2021. Den stora ökningen av antalet inresande studenter har kompenseras av ett minskat antal svenska studenter och det totala antalet registrerade studenter höstterminen 2021 är i princip oförändrat, jämfört med höstterminen 2020.

Figur 1. Preliminära uppgifter över antalet registrerade studenter höstterminerna 2016–2021, uppdelat på svenska och inresande studenter samt kvinnor och män.

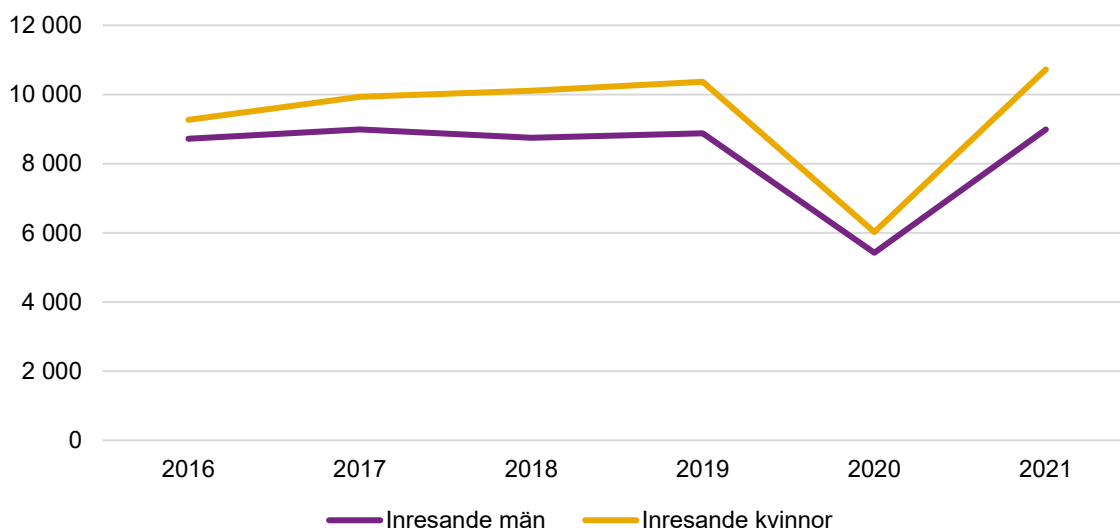
Figur 1 visar preliminära uppgifter för registrerade studenter för de sex senaste höstterminerna. De definitiva uppgifterna har de senaste höstterminerna i slutändan varit mellan 2-3 procent högre

respektive termin (för mer information se bilaga 1). Framförallt är det uppgifterna över inresande studenter som brukar förändras.

Uppdelat efter kön ser vi att antalet kvinnor bland de svenska studenterna minskat med 2 900 studenter till 219 900, och antalet män minskat med 5 300 till 136 000 studenter. Bland inresande studenter ökade antalet kvinnor med 4 700 studenter och antalet män med 3 600 studenter, vilket i princip motsvarar minskning som skedde under höstterminen 2020.

Enligt de preliminära uppgifterna är könsfördelningen under höstterminen 2021 oförändrad, jämfört med föregående hösttermin. Andelen kvinnor är 61 procent av studenterna och andelen män är 39 procent.

Figur 1b. Preliminära uppgifter över antalet inresande studenter höstterminerna 2016–2021, uppdelat på kvinnor och män

Antalet inresande nybörjare har återhämtat sig efter pandemin

Vi går nu över till att presentera preliminära uppgifter över antalet högskolenybörjare. Höstterminen 2021 började 73 600 nya studenter på en utbildning på grundnivå eller avancerad nivå (se tabell 2), en ökning med 1 400 studenter jämfört med föregående hösttermin. Inresande studenter står för hela denna ökning och de kompenserar dessutom för en minskning av antalet svenska studenter.

Antalet svenska nybörjare har minskat med 6 700 studenter, eller 10 procent, jämfört med höstterminen 2020 och är 56 800 studenter under höstterminen 2021. Antalet inresande nybörjare har ökat med 8 100 studenter till 16 800. Det är intressant att konstatera att även här motsvarar ökningen av antalet inresande nybörjare i stort minskningen vi såg höstterminen 2020. Man kan se det som en ”normalisering” av studentflödet. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det totala antalet nybörjare ökar något jämfört med höstterminen 2020.

Tabell 2. Preliminära uppgifter över antalet högskolenyborjare höstterminen 2021, uppdelat på svenska och inresande samt förändring jämfört med höstterminen 2020. Uppgifterna i tabellen är avrundade till 100-tal.

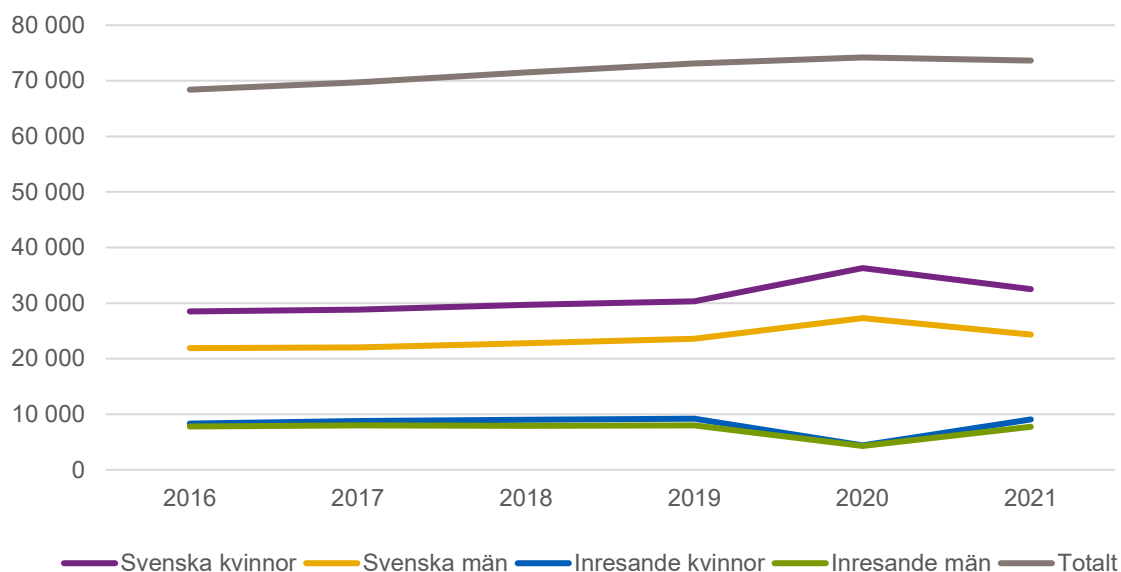
	Höstterminen 2020	Höstterminen 2021	Förändring i antal	Procentuell förändring
Svenska nyborjare	63 500	56 800	-6 700	-10%
Inresande nyborjare	8 700	16 800	8 100	93%
Totalt	72 200	73 600	1 400	2%

Figur 2 visar preliminära uppgifter över högskolenyborjare de senaste sex höstterminerna. De definitiva uppgifterna har i slutändan under samma period varit mellan 1–1,5 procent lägre (för mer information se bilaga 1).

Under de senaste sex höstterminerna har det totala antalet högskolenyborjare ökat mellan hösttermin 2016 till 2020 från drygt 66 400 till 74 200 nyborjare på grundnivå. I och med höstterminen 2021 ser vi en liten minskning till 73 600 nyborjare. Tittar vi närmare på siffrorna ser vi att antalet svenska nyborjare i minskat relativt mycket det senaste året medans antalet inresande i och med att pandemirestriktionerna lättat, ökat i antal och åter är på samma nivåer som före pandemin.

Bland de svenska nyborjarna har både antalet kvinnor och män minskat. Jämfört med höstterminen 2020 minskar antalet svenska kvinnor med 3 700 studenter till 32 500 och antalet svenska män med 2 900 till 24 300. Bland inresande studenterna ökar antalet kvinnor med 4 600 och män med 3 500. Under höstterminen 2021 var andelen kvinnor bland nyborjarna 56 procent och andelen män 44 procent.

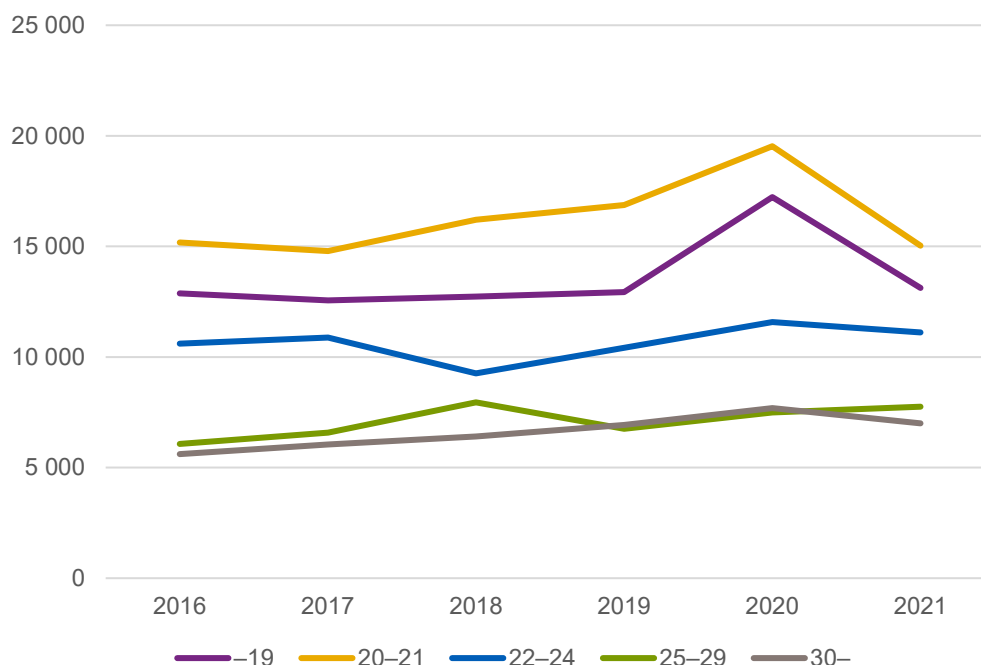
Figur 2. Preliminära uppgifter över antalet nyborjare på grundnivå och avancerad nivå höstterminerna 2016–2021, uppdelat på svenska och inresande studenter samt kvinnor och män.

Störst minskning av bland yngre svenska nybörjare

Figur 3 visar fördelningen av svenska nybörjarna efter åldersgrupper. Jämfört med höstterminen 2020 är det framförallt i de yngre åldersgrupperna vi ser stora minskningar för höstterminen 2021. Antalet nybörjare som är 19 år eller yngre minskar med 4 100 studenter till 13 100, vilket motsvarar en minskning med 24 procent. Även nybörjarna i åldersgruppen 20–21 minskar kraftigt i antal, de är 4 500 färre än höstterminen 2020, vilket motsvarar en minskning med 23 procent. Jämfört med höstterminen 2020 ökar antalet nybörjare endast i åldersgruppen 25 till 29 år, där vi ser 300 fler studenter, ökningen motsvarar 4 procent. De yngre nybörjarna (21 år eller yngre) utgör därmed 52 procent av det totala antalet nybörjare.

Figur 3. Preliminära uppgifter över antalet svenska högskolenybörjare i olika åldersgrupper höstterminerna 2016–2021.

Liten minskning av antal programnybörjare på yrkesexamensprogram

Vi övergår nu till uppgifter över antalet nybörjare på yrkesexamensprogram, så kallade programnybörjare. Detta är studenter som för första gången är registrerade på ett visst yrkesexamensprogram. Detta inkluderar både högskolenybörjare och de som har studerat tidigare i svensk högskola.

Höstterminen 2021 är det något färre programnybörjare som har valt att börja på ett yrkesexamensprogram. Jämfört med höstterminen 2020 minskade antalet nybörjare med 440 studenter till 41 510, motsvarande drygt 1 procent. Under de senaste höstterminerna har det varit mycket små skillnader mellan preliminära uppgifter och definitiva uppgifter för nybörjare på yrkesexamensprogram med undantag för enstaka program. Höstterminens minskning är dock marginell och sker efter en stor ökning av antalet programnybörjare under höstterminen 2020.

Uppgifterna för de största yrkesexamensprogrammen visar att antalet programnybörjare minskar på nästan alla program (se tabell 3). Endast på programmet mot Juristexamen ser vi en ökning av antalet nybörjare. På de tre största lärarprogrammen, ämnes-, grund-, och förskolläraryrkesprogrammet, minskar antalet nybörjare sammanlagt med 570 studenter. Störst är minskningen på ämneslärarprogrammet där antalet nybörjare minskat med 290 studenter till 3 970, en minskning med 7 procent jämfört med höstterminen 2020. Ämneslärarprogrammet är det program som under föregående hösttermin haft den största ökningen av antalet studenter, minskningen skulle därmed kunna bero på en normalisering av antalet sökande, till förhållanden som rådde innan pandemin. Även på program mot civilingenjörsexamen och högskoleingenjörsexamen minskar antalet nybörjare, med 110 respektive 40 studenter.

På program mot sjuksköterskeexamen minskar antalet nybörjare jämfört med höstterminen 2020 (se tabell 3). Antalet nybörjare minskar med 110 studenter till 2 890. Det är här viktigt att poängtera att en betydande andel av antagningen till program mot sjuksköterskeexamen sker på vårterminen. På program mot specialistsjuksköterskeexamen ser vi endast en marginell förändring. Jämfört med höstterminen 2020 minskar antalet nybörjare med 30 studenter till 2 260, en minskning med en procent jämfört med höstterminen 2020.

Tabell 3. Preliminära uppgifter över antalet programnybörjare på de största yrkesexamensprogrammen höstterminen 2021 samt förändring jämfört med höstterminen 2020. Uppgifterna i tabellen är avrundade till 10-tal.

	Höstterminen 2020	Höstterminen 2021	Förändring i antal	Procentuell förändring
Totalt på yrkesexamensprogram	41 940	41 510	-440	-1 %
<i>varav</i>				
Civilekonomexamen	1 490	1 420	-70	-5 %
Juristexamen	1 310	1 370	60	4 %
Civilingenjörsexamen	8 220	8 110	-110	-1 %
Högskoleingenjörsexamen	4 430	4 390	-40	-1 %
Förskollärarexamen	2 650	2 480	-170	-6 %
Grundlärarexamen	3 670	3 560	-110	-3 %
Ämneslärarexamen	4 260	3 970	-290	-7 %
Läkarexamen	850	820	-30	-3 %
Sjuksköterskeexamen	3 000	2 890	-110	-4 %
Specialistsjuksköterskeexamen	2 290	2 260	-30	-1 %
Socionomexamen	1 800	1 830	30	2 %

Slutsatser

Under våren och sommaren 2021 såg vi i spåren av en högre vaccinationsgrad och de därmed lättare restriktionerna en återöppning av ekonomin och början på en normalisering av samhället. Svensk ekonomi var fortsatt svag med en ökad arbetslöshet bland yngre personer, som följd av coronapandemin.

Effekterna av den påbörjade normaliseringen återspeglas i den svenska högskolan under höstterminen 2021. De preliminära uppgifter för höstterminen 2021 visar att det totala antalet studenter i den svenska högskolan ökar till 375 600, eller 200 studenter fler än under höstterminen 2020. Det är en marginell ökning och det intressanta är framförallt vilka grupper som ökat respektive minskat, jämfört med föregående höst. Återöppningen av ekonomin ser ut att ha gett unga svenskar andra alternativ än högskolan. Antalet svenska nybörjare minskade under höstterminen 2021 med 6 700 studenter. Samtidigt ser vi att antalet inresande studenter ut att ha ökat med 73 procent, vilket sannolikt beror på lättnader av de restriktioner som sedan våren 2020 försvårat för studenter att resa till Sverige från sina hemländer.

De preliminära siffrorna visar ett fortsatt stort intresse för utbildning generellt och i synnerhet för utbildningar där behoven av kompetens i samhället är som störst som till exempel vissa yrkesexamensutbildningar. Detta bekräftas när vi tittar på uppgifterna om sökande och antagna för höstterminen 2021¹. Vi ser att antalet sökande per antagen till både generella program och yrkesexamensprogram är fler höstterminen 2021 än de var de var höstterminen 2020, likaså har antalet sökande till dessa program ökat vilket indikerar ett ökat intresse för dem. Trots det har dock antalet nybörjare på flera yrkesexamensprogram minskat något hösten 2021, bland annat nybörjare på lärarutbildningar och nybörjare på sjuksköterskeutbildningar. Uppgifter från Universitets- och högskolerådet som gäller ansökningarna till högskolan våren 2022 visar på ett fortsatt stort intresse för högskoleutbildningen, även om det skett en viss avmattning.

¹ Sökande och antagna i UKÄ:s databas, www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror.html

Bilaga 1

Preliminära uppgifter

I oktober varje år samlar statistikmyndigheten SCB, på uppdrag av UKÄ, in preliminära uppgifter ifrån lärosätena om antalet studenter. Uppgifterna är ett utdrag från lärosätenas studiedokumentationssystem Ladok precis som andra uppgifter som ligger till grund för den officiella högskolestatistiken. Endast lärosäten som är anslutna till Ladok ingår därmed i uppgifterna. Uppgifterna sammanställs och granskas på SCB men processen är inte lika omfattande som för de definitiva uppgifterna som redovisas i april året efter. Detta för att uppgifterna ska vara så aktuella som möjligt.

De preliminära uppgifterna för höstterminerna avser personer som registrerat sig senast i mitten på oktober. Personer som registrerat sig senare är inte inkluderade i de preliminära uppgifterna, men täcks in i de definitiva uppgifterna som redovisas i april året efter och i läsårsuppgifterna som redovisas i oktober efter läsårets slut. Personer som avbrutit studierna tidigt kan, beroende på lärosätenas rutiner kring avregistrering, vara inkluderade i de preliminära uppgifterna. Om dessa personer avregistrerats ingår de inte i de definitiva uppgifterna som redovisas senare. För några program varierar andelen som antas på hösten respektive på våren vilket kan påverka jämförbarheten. Detta kan också få en påverkan på läsårsuppgifterna. I de preliminära uppgifterna kan det i gruppen svenska studenter förekomma inresande studenter som inte har identifierats som inresande. De definitiva uppgifterna genomgår en manuell granskning i vilken de inresande studenter som finns i gruppen svenska studenter identifieras och justeras/kategoriseras om.

Registrerade studenter

De definitiva uppgifterna för registrerade studenter har de senaste höstterminerna varit mellan 2-3 procent högre än de preliminära uppgifterna respektive termin. Detta beror främst på att personer som registrerat sig senare än mitten på oktober inte kommer med i preliminära uppgifterna.

Högskolenybjare

Under de senaste höstterminerna har de definitiva uppgifterna varit 1–1,5 procent lägre än de preliminära uppgifterna. Detta kan bero på att nybjare som avregistrerat sig tidigt på terminen fortfarande är kvar i systemet eller att en student är registrerad som nybjare men har tidigare studerat inom högskolan. Detta har ändrats när de definitiva uppgifterna redovisas.

Programnybjare på yrkesexamensprogram

Under de senaste höstterminerna har det varit mycket små skillnader mellan preliminära uppgifter och definitiva uppgifter för nybjare på yrkesexamensprogram, med undantag för enstaka program.

Ladok

Av Sveriges 48 lärosäten är 37 anslutna till och levererar uppgifter från Ladok. Förutom Handelshögskolan i Stockholm och Beckmans designhögskola är det endast några av de mindre enskilda utbildningsanordnarna och enskilda psykoterapianordnarna som inte är anslutna till Ladok.